

> RETOURADRES Postbus 4902, 6202 TC Maastricht

Aan de fractie van SP
de heer J.M. van Gelooven
de heer Y. van Mullem

BEZOEKADRES
Randwycksingel 22
6229 EE Maastricht

POSTADRES
Postbus 4902
6202 TC Maastricht

ONDERWERP
Schriftelijke vragen inzake daklozenbeleid en
verwarde personen
BEHANDELD DOOR
Ilona Kil

DATUM
24 maart 2025
Verzonden: 27 maart 2025
TELEFOONNUMMER
0473-350

BIJLAGEN
--
ONZE REFERENTIE
2025.00536

E-MAILADRES
Ilona.kil@maastricht.nl

FAXNUMMER

UW REFERENTIE

Geachte heren van Gelooven en van Mullem,

Onderstaand treft u de beantwoording aan van de schriftelijke vragen die uw fractie gesteld heeft.

Vraag 1:

Wat zijn de meest recente cijfers van het aantal daklozen in Maastricht?

Antwoord 1

Op dit moment hebben wij zicht op 29 mensen die dakloos zijn en verblijven in de opvang, 113 mensen die middels een briefadres verblijven binnen het eigen netwerk en 10 mensen die kampen met dakloosheid en buiten slapen. Dit zijn mensen die wel in beeld zijn bij de opvang en bij veldwerkers. Meer exacte cijfers gaan we genereren door middel van de ETHOS-telling die op 10 april plaatsvindt. Hierover is uw raad op 2 juli 2024 geïnformeerd.

[Deelname regio MH aan ETHOS-telling dak-en thuisloosheid 2025.pdf. Over de telling en de uitkomsten zullen we uw raad in het najaar informeren.](#)

a. Herkent de gemeente Maastricht het feit van het toenemende aantal meldingen van overlast veroorzaakt door dakloze mensen?

Ja, we zien een stijging van het aantal overlastmeldingen bij politie door dakloze mensen van 240 in 2023 naar 263 in 2024. Bij THOR is het aantal waarnemingen gestegen van 168 in 2023 naar 259 in 2024. Waarnemingen zijn meldingen die THOR in het systeem van de gemeente zet na meldingen vanuit inwoners of na constatering door THOR zelf. De gemeente herkent dus de stijging van zowel het aantal dakloze inwoners, als ook de overlast die veroorzaakt kan worden door deze doelgroep.

b. Hoe vol zijn de Maastrichtse opvanglocaties? Zijn die zoals het Leger des Heils zegt ook "voortdurend vol"?

Het Leger des Heils werkt landelijk in verschillende gemeenten. Zij verzorgen niet meer de opvang in regio Maastricht-Heuvelland. We herkennen ons niet in het beeld dat de opvang voortdurend vol is. We hebben 20 plekken voor volwassenen en 20 plekken voor jongeren. De bezetting wisselt, maar vooralsnog is er steeds voldoende plek gebleken.

c. Wat gebeurt er als er nergens plek is? Wordt men dan geweigerd? Wordt men elders ondergebracht? Wordt men simpelweg geweigerd? Wat moeten we ons daarbij voorstellen?

Schriftelijke vragen

DATUM
24 maart 2025

Inwoners worden niet geweigerd, omdat er geen plek is. Indien er in de opvang geen plek zou zijn wordt, indien er geen andere optie is, uitgeweken naar opvangplekken in de regio en/of naar hotels/vakantieverblijven.

d. Wat is het daklozenbeleid in de wintermaanden of bij slecht weer? Zijn er dan meer bedden beschikbaar? Wordt men elders opgevangen? Of heeft men op een gegeven moment gewoon pech als er geen plek is?

In de wintermaanden geldt, bij een door het weerbericht aangekondigde aanhoudende periode van 3 dagen vrieskou of gevoelstemperatuur van -3 graden of 1 dag van -5 graden; de winterregeling. Dat betekent dat indien er onvoldoende reguliere plekken zouden zijn, er binnen de reguliere opvang gebruik wordt gemaakt van bijvoorbeeld veldbedden.

e. Wordt men geweigerd als iemand niet uit (regio) Maastricht komen? Wat verstaat de gemeente onder regio/omgeving Maastricht?

Nee, we hanteren de landelijke toegankelijkheid. Onder de regio/omgeving Maastricht wordt daarmee Maastricht en de Heuvellandgemeenten bedoeld.

f. Tijdens een eerder bezoek bij de daklozenopvang hebben wij vernomen dat men, wanneer mensen niet uit Maastricht komen, voor de nacht worden ondergebracht maar dat ze dan wel de volgende dag met een treinkaartje teruggestuurd worden. Klopt dat en hoe werkt het? Waar wordt men naar teruggestuurd?

Het klopt dat de eerste opvang geboden wordt en er de eerstvolgende werkdag nader onderzocht wordt (conform landelijke toegankelijkheid) bij welke gemeente iemand bekend is of de meeste 'kans van slagen' heeft. Mocht dit een andere gemeente dan de gemeente Maastricht zijn, dan wordt ervoor gezorgd dat de inwoner bij de andere gemeente terechtkomt. Zie ook het antwoord op vraag 1.G.

g. Wat gebeurt er als iemand die niet uit regio/omgeving Maastricht komt maar, voor wat voor reden dan ook, wel hier wil blijven/ hier blijft rondhangen? Denk hierbij aan daklozen elders uit het land of mensen die van over de grens komen.

Indien na de screening vanuit de landelijke toegankelijkheid blijkt dat een andere gemeente de persoon opvang moet bieden, maar diegene er zelf voor kiest in Maastricht te blijven, heeft deze persoon geen recht op opvang in Maastricht. Indien diegene vervolgens in Maastricht op straat verblijft, wordt deze gemonitord door veldwerkers. Hierbij probeert de veldwerker wekelijks contact te houden met de persoon. Hierbij wordt gekeken naar de lichamelijke en geestelijke gezondheid van diegene en wordt getracht om de persoon te bewegen naar de opvang in de aangewezen regio. Indien nodig, kan de veldwerker schakelen met partners voor ondersteuning of zorg.

h. Ervaart de gemeente Maastricht ook de 'magnetische' werking op daklozen uit omliggende gemeenten?

Nee, uit onze cijfers blijkt dat er geen mensen uit omliggende gemeenten in onze opvang verblijven terwijl hier geen gegronde reden (zoals conform landelijke toegankelijkheid) voor is.

i. Wat is de rol van de gemeente Maastricht als centrumgemeente als het gaat om het daklozenbeleid? Hoe verhoudt de gemeente Maastricht zich in die rol tot andere omliggende gemeenten?

Gemeente Maastricht is, als centrumgemeente, verantwoordelijk voor het beleid op het gebied van dakloosheid voor de gemeenten Maastricht, Gulpen-Wittem, Valkenburg a/d Geul, Meerssen, Eijsden-Margraten en Vaals. Dit beleid is vastgelegd in het beleidsplan 'Zicht op Thuis regio Maastricht-Heuvelland'(Bijlage 2 - Plan Zicht Op Thuis.pdf) en verder uitgewerkt in het Uitvoeringsplan 2025. Hierin staat bijvoorbeeld dat we sturen op effectieve ondersteuning en we de ETHOS-telling gaan uitvoeren die ons, naast aantallen, ook achtergrondinformatie biedt ten behoeve van een nadere aanpak dakloosheid. Daarnaast is gemeente Maastricht, als centrumgemeente,

DATUM
24 maart 2025

wettelijk verantwoordelijk voor de Westelijke Mijnstreek. Er zijn bestuurlijke afspraken, waarbij de arrangementen 1 op 1 overgeheveld zijn en de Westelijke Mijnstreek haar eigen beleid voert.

j. Hoe werkt de gemeente Maastricht samen met andere gemeenten? Niet alleen uit Zuid-Limburg maar wellicht ook met gemeenten elders in het land of zelfs over de grenzen heen?
Gemeente Maastricht heeft een nauwe samenwerking met de gemeenten Heerlen en Sittard-Geleen, zowel op beleidsniveau als op casusniveau. Er zijn meerdere overlegstructuren waarbij zowel bestuurlijk als ambtelijk wordt samengewerkt in Zuid-Limburg. Op het niveau van individuele casuïstiek is er, zoals afgesproken in de Landelijke Toegankelijkheid, contact met de gemeente van herkomst of wel de wensgemeente. Daarnaast neemt gemeente Maastricht deel aan landelijk netwerken waar zaken als dakloosheid worden besproken.

Vraag 2:

Eerder subsidieerde de gemeente Maastricht Het Leger des Heils, nu wordt dit werk door de LEVANTO-groep gedaan. De gemeente kiest nu voor een aanbesteding waarbij er per dakloze een bedrag wordt betaald. Voor de cliënten zou niks veranderen.

a. Kan het college hierop reflecteren? Wat zijn de voor- en nadelen in het kader van de huidige aanbesteding ten opzichte van Het Leger des Heils? Wat is er verbeterd?

Antwoord 2:

a. *De raamovereenkomst die na de aanbesteding met LEVANTOgroep is afgesloten, bevat een financiering voor het totale aantal plekken en niet per dakloze inwoner. Hiermee hebben we voor maximaal acht jaren beschikbaarheid van in totaal 40 plekken inclusief ondersteuning en toezicht ingekocht. Vóór de aanbesteding verstrekten we jaarlijks een subsidie. Inkoop is onder andere meer passender aangezien (crisis)opvang een wettelijke taak van de gemeente is en garandeert meerjarige afspraken over het aantal plekken en de manier waarop opvang vormgegeven wordt. Deze manier is met de inkoop niet veranderd waardoor er voor cliënten niets gewijzigd is.*

b. Als er op dit moment nog samenwerking op een ander vlak met Het Leger des Heils?
Ja, het Leger des Heils is onderdeel van een samenwerkingsverband (SUMMA) dat voor zowel Beschermd Thuis (beschermd wonen en maatschappelijke opvang) als ambulante begeleiding gecontracteerd is door de gemeente Maastricht. Binnen Beschermd Thuis biedt SUMMA momenteel met name beschermd wonen en één maatschappelijke opvangplek.

Vraag 3:

Eén van de antwoorden op vorige vragen van de SP omtrent dakloosheid was dat de aanpak in Maastricht er mede op is gericht dat medewerkers van THOR zich inzetten om dak- en thuisloze mensen toe te leiden naar passende opvang en/of ondersteuning. Hiertoe werken de medewerkers van THOR samen met LEVANTO-groep als opvangorganisatie evenals met Mondriaan (ggz), het Zorg & Veiligheidshuis en de GGD (bemoeizorg).

Kan deze uitleg nader toegelicht worden? Hoe werken deze organisaties in de praktijk precies samen? En leg het traject dat een dakloos iemand hierin doorloopt uit?

Antwoord 3:

De medewerkers van THOR komen gezien hun werk dakloze mensen tegen of krijgen meldingen van inwoners over dakloze mensen die op straat verblijven wanneer bijvoorbeeld overlast wordt ervaren. Op het moment dat een medewerker van THOR ter plekke komt, spreken zij de dak- en thuisloze persoon aan. Vervolgens maakt de THOR-medewerker een eerste inschatting over de te nemen vervolgstap(pen). Na de inschatting schakelt de medewerker van THOR met de

DATUM
24 maart 2025

contactpersoon van een van de relevante zorgpartners. Die zoeken vervolgens contact met de dak- en thuisloze persoon zodat diegene verder geholpen kan worden met passende ondersteuning.

a. Elders in het land zou de doorstroom vanuit opvanglocaties naar een woonruimte moeizaam verlopen. Hoe gaat dit in Maastricht? Hoeveel procent van de daklozen gaat succesvol de doorstroom in?

Gezien de druk op de woningmarkt, zien we dat de uitstroom naar een woonruimte ook in Maastricht moeizamer gaat dan gewenst. De meeste inwoners stromen echter vanuit de (crisis)opvang door naar een vorm van opvang waarbij ze de huurkosten zelf betalen of naar een vorm van beschermd wonen. Bij de inwoners die op deze manier doorstromen spreken we van 'succesvolle' uitstroom uit de opvang. Heit percentage hiervan ligt op ongeveer 74%. De overige 26% betreft inwoners die met onbekende bestemming zijn uitgestroomd of inwoners die binnen het netwerk worden opgevangen met een postadres of teruggekeerd zijn naar de opvang. We spreken dan niet van 'succesvolle' uitstroom, omdat deze uitstroom niet duurzaam is.

b. Wat kan men na plaatsing in een nieuwe woonruimte verwachten? Hoe wordt men begeleid? En hoe lang wordt men dan begeleid? Wat zijn structurele oplossingen om terugkerende dakloosheid te voorkomen?

De meeste inwoners worden door Loket Housing bemiddeld richting zelfstandig wonen en stromen met begeleiding uit naar een reguliere huurwoning. Hierin is de minimale eis, dat de inwoner nog een jaar begeleiding accepteert en zo nodig kan dit worden verlengd. Deze begeleiding houdt in dat een zorgorganisatie bij de inwoner thuiskomt en degene waar nodig ondersteunt zodat het zelfstandig wonen succesvol en duurzaam is. Housing monitort, over een periode van vijf jaar, deze duurzaamheid van uitstroom. Het duurzaamheidscijfer van de afgelopen vijf jaar ligt op 93%.

c. Een nieuwe locatie van de opvang zal op kortere termijn in de wijk Amby worden gerealiseerd. Is onderzocht of de afstand om vanuit stedelijk Maastricht naar deze nieuwe locatie te geraken geen te grote drempel zal vormen en daarmee toename van dakloze mensen op straat in de binnenstad doet stijgen?

Er is een locatie-onderzoek alsmede een interne QuickScan gedaan waarbij gebruik is gemaakt van een programma van eisen. Hieruit is gebleken dat de locatie in Amby de meest geschikte en tevens de enige plek is die aan alle voorwaarden voldoet.

Ook krijgt men op deze nieuwe locatie een eigen unit en weten we uit de coronaperiode, toen de opvang tijdelijk in Overmaze was gehuisvest, dat het hebben van een eigen unit ervoor zorgt dat men meer op de locatie blijft en daardoor juist minder tijd op straat doorbrengt. Daarnaast zal men, zoals dit nu ook al geldt, ook op de nieuwe locatie dagbesteding moeten volgen.

d. Wat is de planning aangaande oplevering van deze nieuwe dag- en nachtopvang?

De planning is om de nieuwe dag- en nachtopvang uiterlijk 1 januari 2028 in gebruik te nemen.

Vraag 4:

Naast de stijgende dakloosheid zou ook het aantal verwarde mensen toenemen. De voorzitter van de landelijke GGZ, wees erop dat er snel honderden extra beschermde woonplekken nodig zijn voor verwarde personen. Tot 2012 woonde deze groep deels op het terrein van ggz-instellingen, maar die plekken zijn vaak wegbezuinigd. De politie heeft er veel werk aan, leerde onlangs de reality-serie Bureau Maastricht. In Maastricht hebben we ook skaeve huse, om mensen met veel problematiek op te vangen. Op dit moment, volgens recente media, zouden vier van de acht bewoond zijn waarbij de achtste bedoeld is voor begeleiders. Om geplaatst te worden in skaeve huse moet men aan een aantal voorwaarden voldoen.

Ervaart de gemeente Maastricht een toename in het aantal verwarde mensen?

DATUM
24 maart 2025

Antwoord 4:

Ook de gemeente Maastricht ervaart een toename van het aantal personen met verward gedrag, maar daartegenover waren er minder meldingen. In 2023 waren er 379 personen verantwoordelijk voor 610 politieregistraties 'overlast door verward/overspannen persoon' (E33). In 2024 waren er 414

personen verantwoordelijk voor 588 politieregistraties 'overlast door verward/overspannen persoon' (E33).

De problematiek die uw fractie schetst heeft onze volle aandacht, niet alleen in Maastricht maar ook in de gehele regio Zuid-Limburg vanuit de commissie Zorg & Veiligheid. In deze commissie zijn o.a. verschillende gemeenten, politie, GGD, Openbaar Ministerie en ggz vertegenwoordigd. De commissie heeft als gezamenlijk doel om een sluitende ondersteuning en passende zorg en opvang voor kwetsbare inwoners van Zuid-Limburg te bewerkstelligen. Zo zijn we bijvoorbeeld, in samenspraak met de commissie Zorg & Veiligheid, de mogelijkheid voor woonvoorzieningen voor personen met onbegrepen (verward) gedrag en een veiligheidsrisico aan het verkennen.

a. Hoe wordt er in het huidige daklozenbeleid rekening gehouden met verwarde personen? Worden verwarde daklozen elders ondergebracht? Bijvoorbeeld i.v.m. de veiligheid? Is er dan ook beleid specifiek gericht op verwarde personen?

Bij personen die verward gedrag vertonen kan de politie een inschatting laten doen door de GGZ-crisisdienst. Mocht de inschatting zijn dat er geen gevaarcriteria zijn en er is sprake van geen vaste woonplek, dan kan iemand gebruik maken van de opvang voor dakloze mensen. De begeleiding die binnen de opvang wordt geboden kan verdere ondersteuning inzetten op psychisch gebied en, indien van toepassing, ook toeleiden naar reguliere (niet-acute) ggz-ondersteuning.

b. Waar worden verwarde mensen op dit moment ondergebracht als ze niet in aanmerking komen voor de skaeve huse?

Zie antwoord 4a.

c. Wanneer komt men wél in aanmerking voor de skaeve huse? Aan wat voor problematiek moet men dan denken?

De bewoners zijn inwoners die al een lange tijd in Maastricht zijn, maar lang geen vast (t)huis hadden. Er kan sprake zijn van een verslaving of mentale problemen. Voordat iemand in aanmerking komt om hier te wonen, vindt een uitgebreide selectie plaats met zorgprofessionals, woningcorporatie Servatius, Zorg & Veiligheidshuis, politie, gemeente en andere betrokken partners. Al deze partners moeten instemmen met plaatsing. Indien 1 partij tegen stemt, gaat de plaatsing niet door.

Er zijn een aantal harde criteria, namelijk dat de inwoner 23 jaar of ouder is, de inwoner géén levensdelict heeft gepleegd en er geen sprake is van een acuut psychotisch toestandbeeld (stabiliteit door middel van medicatie). Daarnaast zijn er twee voorwaarden waar een inwoner zich aan dient te committeren, namelijk meewerken aan dagelijkse begeleiding op de locatie en bewindvoering. Tevens wordt een afwegingskader toegepast waarbij er gekeken wordt of de inwoner geen directe agressie vertoont naar de omgeving, er sprake is van langdurige dak- of thuisloosheid en er geen andere passende woonmogelijkheid is binnen het aanbod van beschermd thuis.

d. Hoeveel beschermde woonplekken zijn er in Maastricht buiten de skaeve huse om beschikbaar? Hoeveel worden er op dit moment gebruikt? Is er een tekort? Zijn er wachtlijsten?

Er zijn 193 beschermde woonplekken voor de regio Maastricht-Heuvelland. Op dit moment zien we een grotere vraag naar beschermd wonen, mede doordat de uitstroom naar zelfstandig wonen langer duurt door de krapte op de woningmarkt. Hierdoor hebben we op dit moment een wachtlijst van circa 20 inwoners. Dit zijn inwoners die beschermd wonen nodig hebben, maar nu bijvoorbeeld in de opvang of een thuissituatie verblijven. Ter overbrugging naar een beschermde woonplek, wordt ambulante ondersteuning ingezet. Als actie op deze grotere vraag en de huidige wachtlijst zijn we

DATUM
24 maart 2025

bezig om meer bemiddeling vanuit Loket Housing in te kopen en onderzoeken we andere mogelijkheden van door- en/of uitstroom zoals het realiseren van een zogenoemde doorstroomlocatie. Dit is een locatie waar inwoners vanuit beschermd wonen naar doorstromen in afwachting van een eigen woning.

e. Is het college het met de landelijke voorzitter van de GGZ eens dat er ook in onze stad, extra beschermde woonplekken nodig zijn?

Vooralsnog zijn wij van mening dat er geen extra beschermde woonplekken nodig zijn. We hebben bestuurlijk met de gecontracteerde zorgpartijen afgesproken dat een duurzame uitstroomuit beschermd wonen van inwoners, die klaar zijn om zelfstandig te gaan wonen, ervoor kan zorgen dat de beschermde woonplekken vrijkomen voor de inwoners die hier nood aan hebben. Zie ook antwoord 4d.

f. In hoeverre staat het toenemende aantal verwarde mensen in verhouding met het aantal toenemende daklozen?

Het toenemende aantal personen met verward gedrag staat los van het toenemende aantal dakloze mensen. Er zit wel een overlap in deze groepen, maar deze zijn niet 1 op 1 te herleiden.

Vraag 5:

Naast de toename van het aantal verwarde mensen zien wij ook een toename van dakloze arbeidsmigranten. Vaak worden deze dakloze arbeidsmigranten in veel gemeente geweerd bij de opvang. Het probleem is zo schrijnend geworden dat inmiddels zes gemeenten in Nederland een pilot zijn gestart om het probleem op te lossen. Met 7 miljoen euro van het Rijk hebben gemeenten die meedoen aan de pilot extra plekken ingericht om de arbeidsmigranten wél op te vangen. Ze doen het allemaal op hun eigen manier. Zo kunnen migranten in Venlo een paar nachten in een hotel verblijven en in Eindhoven worden mensen maximaal twee weken opgevangen in een paviljoen op het Trade Forum, net buiten het centrum. Naast opvang worden deze dakloze arbeidsmigranten begeleid naar werk en onderdak, of worden ze met de juiste hulp begeleid om terug te keren naar hun land van herkomst. Dichterbij Maastricht hebben wij ook last van dakloze arbeidsmigranten, in de Westelijke Mijnstreek zouden er ruim 450 daklozen zijn waarvan een deel bestaat uit arbeidsmigranten.

Welk aandeel van de daklozen in Maastricht zijn dakloze arbeidsmigranten?

Antwoord 5:

Het aandeel dakloze arbeidsmigranten dat bij ons in beeld is in Maastricht is zeer klein. Het afgelopen jaar is het slechts een of twee keer voorgekomen dat een arbeidsmigrant zich bij ons (onze opvang) meldde.

a. Hoe gaat de gemeente Maastricht om met dakloze arbeidsmigranten?

Dakloze arbeidsmigranten worden, indien ze geen recht hebben op opvang, opgevolgd door veldwerkers. Zij kijken en ondersteunen waar mogelijk. Arbeidsmigranten die verblijfsrecht hebben opgebouwd, kunnen indien nodig gebruik maken van de opvang.

b. Worden dakloze arbeidsmigranten in Maastricht ook geweerd bij de daklozenopvang? Zo ja, waarom? En worden deze dakloze arbeidsmigranten in zo'n situatie dan ergens anders ondergebracht?

Alleen dakloze arbeidsmigranten die geen verblijfsrecht hebben worden geweerd in de opvang en terugverwezen naar hun eigen land. Na drie maanden in Nederland te hebben verbleven kan iemand aanspraak maken op opvang. Om te zien of iemand recht heeft op opvang wordt de checklist 'gelijke behandeling' (opgesteld door het ministerie van VWS, SZW en J&V) gebruikt.

DATUM
24 maart 2025

c. Hoe staat het college tegenover de diverse pilots in den lande aangaande de hier bedoelde problematiek?

We zijn bekend met deze pilots en volgen deze.

Hoogachtend,

Namens het college van burgemeester en wethouders van Maastricht,

Jeroen Hoenderkamp
Wethouder WMO, Welzijn, Inburgering, Coördinatie Sociaal Domein

en

W.A.G. Hillenaar
de Burgemeester

Schriftelijke vragen